

Dosarul nr. Ira-1663/2022
1-20022152-01-Ira-09122022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Diaconu Iurie, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Saratean Nicolae xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 17.02.2020-07.06.2022;
2. Instanța de apel: 29.06.2022-12.10.2022;
3. Instanța de recurs: 09.12.2022-24.01.2023.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Criuleni) din 07 iunie 2022 a fost încetat procesul penal în privința lui Saratean Nicolae, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, în legătura cu intervenirea amnistiei.

S-a dispus încasarea de la Saratean Nicolae în beneficiul statului suma de 416,62 (patru sute șaisprezece, 62) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în acest caz, în rest cererea procurorului a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 07 martie 2019, aproximativ ora 18:00, Saratean Nicolae, aflându-se în cimitirul din xxxxx, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și exprimând o obraznicie deosebită, a intervenit în conflictul verbal dintre Saratean Gheorghe și Sandu Alexandru, aplicându-i ultimului cu un recipient de sticlă mai multe lovituri în regiunea capului, precum și cu pumnii și picioarele mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale, constatate prin raportul de expertiză judiciară nr. 2019116D0063 din 10.04.2019, sub formă de fractură bilaterală a mandibulei, traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, edemul de pe față care au fost produse cu un corp contondent și se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, lui Saratean Nicolae i s-a incriminat săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, după indicii calificativi -,huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan

ordinea publică, însoțite de aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății”.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Foiu Andrei, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de încetarea procesului penal în cauza penală de învinuire a lui Saratean Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, în temeiul intervenirii actului de amnistie, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Saratean Nicolae să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și în baza acestei norme să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 4 (patru) ani închisoare. Totodată, în baza Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, Saratean Nicolae să fie liberat de executarea pedepsei stabilite, conform art. 107 Cod penal și art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală.

2.1 În argumentarea solicitării partea acuzării a invocat că, instanța de fond neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Saratean Nicolae, fără ca aceasta să fie recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, și fără să-i fie stabilită pedeapsă penală.

A susținut acuzarea că, pornind de la prevederile art. 107 alin. (1) Cod penal, conform art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală stabilește cu certitudine că aplicarea amnistiei față de inculpat nu constituie temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate. A indicat că, secțiunea I a Capitolului III al Titlului II al Părții Speciale al Codului de procedură penală, identifică doar trei categorii de sentințe ce urmează a fi adoptate de către instanțele de judecată la finalizarea examinării cauzei penale și anume: sentințe de condamnare (art. 389 Codul de procedură penală); sentințe de achitare (art. 390 Cod de procedură penală); sentință de încetare a procesului penal (art. 391 Cod de procedură penală). Prin urmare, ignorând cazurile de adoptare a sentințelor de achitare, emiterea cărora poate avea loc chiar și în cazul solicitării aplicării amnistiei de către inculpat, constată că una din soluțiile, (de altfel unica) care poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, o reprezintă o sentință de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală: „2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal...”. A declarat că, cât privește adoptarea unei sentințe de încetare a procesului pe motivul intervenirii amnistiei, această posibilitate nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală. Astfel, a relevat că, la aplicarea legii privind amnistia, instanța de fond urma să constate vinovăția lui Saratean Nicolae în comiterea faptei incriminate, cu stabilirea unei pedepse penale, ce urma a fi identificată ca rezultat al individualizării pedepsei, și cu liberarea inculpatului de la executarea acestei sancțiuni, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, cu expunerea ulterioară și asupra chestiunilor prevăzute la art. 385 Cod de procedură penală.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022 a fost respins apelul procurorului, în Procuratura raionului Criuleni, Foiu Andrei și menținută sentința fără modificări.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, constatând în mod just ca fiind demonstrată integral vinovăția inculpatului Saratean Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) lit. b) Cod penal, individualizată prin „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*”.

La pronunțarea sentinței de încetare a procesului în legătură cu aplicarea în privința inculpatului Saratean Nicolae a art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021, instanța de fond corect a reținut prevederile art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

De asemenea, prima instanță a invocat prevederile art. 332 Cod de procedură penală potrivit cărora, încetarea procesului penal în ședința de judecată are loc alin. (1) în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) -9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă; alin. (5) în cazul prevăzut la art. 275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond în mod întemeiat a dispus încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea în privința inculpatului a art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021. Astfel, s-a constatat că inculpatul Saratean Nicolae la data de 13 mai 2022 a depus o cerere privind aplicarea în privința sa a Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului penal, pornit în privința sa în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cerere pe care a susținut-o în ședința de judecată.

Instanța de apel a subliniat că, înlăturarea răspunderii penale prin încetarea procesului din motivul intervenirii amnistiei nu contravine prezumției nevinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune este de acord să fie liberată de răspundere penală și nu insistă asupra soluționării cauzei penale în ședința de judecată publică (posibilitatea continuării examinării cauzei este prevăzută în art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală.). La baza acestei concluzii stă argumentul că prezumția de nevinovăție este nu doar un principiu, ci și un drept al persoanei, în special a celei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni, și acesta, ar trebui, în consecință, interpretat

potrivit unui drept și nu obligații. Dacă persoana renunță la un anumit drept, atunci aceasta nu mai poate pretinde că i s-ar fi încălcat acest drept.

Așadar, instanța de judecată poate dispune încetarea procesului (chiar și în cadrul ședinței preliminare) din motivul intervenirii amnistiei și această posibilitate nu contravine prezumției vinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune a cărei răspundere penală urmează să fie înlăturată renunțarea la dreptul său de a-i fi dovedită vinovăția.

Instanța de apel a statuat că, motivele invocate de către acuzare în cererea de apel nu și-au găsit confirmare la judecarea cauzei, or instanța de fond corect a reținut că inculpatul Saratean Nicolae dorește aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia, cu încetarea procesului penal pornit pe numele său și ținând cont de faptul că Legea permite aplicarea amnistiei, depunând în acest sens o cerere în scris, mai mult ca atât fapta care i-a fost imputată a fost săvârșită până la intrarea în vigoare a legii enunțate supra și anume la data de 07 martie 2019, precum și faptul că pedeapsa principală prevăzută de sancțiunea infracțiunii imputate acestuia nu depășește 7 ani închisoare, fiind calificată drept una gravă, neexistând vreo restricție în sensul art. 6 al Legii nr. 243, instanța ajungând la concluzia că procesul penal în privința lui Sratean Nicolae, intentat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu aplicarea art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021.

Astfel, în contextul celor enunțate, instanța de apel a constatat că, la cazul dedus judecării, inculpatul Saratean Nicolae nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243, iar în privința ultimului pot fi aplicate prevederile actului de clemență.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina care, indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

4.1. În motivarea recursului procurorul indică că:

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul întrunirii de către inculpat a exigențelor actului de amnistie urma să aprecieze just, dacă aceasta poate fi aplicată ținându-se cont nu numai de sancțiunea normei penale imputate inculpatului, ci și de alte criterii ce țin de practica judiciară în materia aplicării dispozițiilor art. 107 Cod penal, inclusiv și de raționamentele expuse în Legea nr.243;

- ignorând cazurile de adoptare a sentințelor de achitare, emiterea cărora poate avea loc chiar și în cazul solicitării aplicării amnistiei de către inculpat, constatăm că una din soluțiile, care poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr.243, o reprezintă sentința de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală - cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Codul penal;

- emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal pe motivul aplicării amnistiei este exclusă de următoarele acte normative:

- prevederile art.396 pct.4) Cod de procedură penală, care stabilește că, în cazul încetării procesului penal, urmează a fi revocate măsurile de asigurare a acțiunii civile și a eventualei confiscări speciale, fapt care nu poate fi acceptat în cazul aplicării amnistiei, or, prevederile amnistiei se răsfrâng doar asupra pedepselor și măsurilor de constrângere cu caracter educativ, nu și asupra bunurilor ce urmează a fi confiscate, acțiunii civile, măsurilor de siguranță...;

- art.107 alin.(1) Cod penal, care stabilește că amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea pedepsei, astfel, pe caz urmând a fi constată vinovăția persoanei în comiterea faptei incriminate cu absolvirea de la executarea pedepsei, fapt care nu este posibil în cazul încetării procesului penai;

- însăși Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevede doar absolvirea de pedeapsa penală a inculpatului, nu și respingerea pretențiilor materiale ale victimei față de inculpat, confiscarea sau distrugerea obiectelor infracțiunii;

- art.389 Cod de procedură penală, unica normă procesuală care permite a recunoaște persoana culpabilă de comiterea unei infracțiuni (art.285 alin.(2), 275 pct.4) Cod de procedură penală);

- soluția de moment adoptată de către colegiul penal, privind încetarea procesului penal în baza actului de amnistie, nu este acceptabilă, or, acest fapt contravine normelor procesuale în vigoare.

5. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că este pertinent în speța dată temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În corespundere cu art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și se pronunță asupra

tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale. Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este obligată să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza conform regulilor generale, menține sentința primei instanțe prin care dispunând, neclar, în dispozitiv „... *încetarea procesul penal în cauza lui Saratean Nicolae, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, în legătura cu intervenirea amnistiei*”, nefiind respectată procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzută de normele Codului de procedură penală, enunțate supra.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și până la începerea cercetării judecătorești, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

În același timp, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (sentința de încetare a procesului penal), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției. Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau decizii (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Astfel, împrejurările enunțate relevă, în mod clar și evident, că instanța de apel nu a judecat apelul în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării

acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina.

Casează, total, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Saratean Nicolae xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **23 februarie 2023**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Diaconu Iurie

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie